

Redovisning av fördelningen av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2002

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2002/03:125 Redovisning av fördelningen av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2002. Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Utskottet anser att skrivelsen inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden	5
Skrivelsen	5
Allmänna arvsfondens förvaltning m.m.	5
Fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden.....	5
Kommande inriktning för stöd ur Allmänna arvsfonden	6
Utskottets ställningstagande	7
Bilaga	
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Skrivelsen	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens skrivelse

Riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Stockholm den 13 maj 2003

På socialutskottets vägnar

Ingrid Burman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ingrid Burman (v), Chatrine Pålsson (kd), Kristina Zakrisson (s), Margareta Israelsson (s), Cristina Husmark Pehrsson (m), Kerstin Heinemann (fp), Conny Öhman (s), Catherine Persson (s), Carl-Axel Johansson (m), Marina Pettersson (s), Gabriel Romanus (fp), Kenneth Johansson (c), Christer Engelhardt (s), Anne Marie Brodén (m), Elina Linna (v), Kerstin-Maria Stalin (mp) och Jan Emanuel Johansson (s).

Redogörelse för ärendet

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnas en redogörelse för förvaltningen av Allmänna arvsfonden och en översiktlig beskrivning av fördelningen av medel ur fonden. Vidare redovisas hur regeringen och Arvsfondsdelegationen fördelat medlen ur Allmänna arvsfonden under budgetåret 2002. Slutligen anges några områden som enligt regeringens mening bör uppmärksammas vid kommande fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

Allmänna arvsfondens förvaltning m.m.

Allmänna arvsfonden har till ändamål att främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för barn, ungdomar och personer med funktionshinder. Närmare bestämmelser om Allmänna arvsfonden finns i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden.

Allmänna arvsfonden förvaltas av Kammarkollegiet som en särskild fond. Fondens bokförda värde uppgick den 31 december 2002 till ca 874 miljoner kronor och marknadsvärdet till ca 2 169 miljoner kronor. Fondens tillgångar är placerade i andelar i Kammarkollegiets aktie- och räntekonsortier. För budgetåret 2003 finns det ca 280 miljoner kronor att dela ut.

Regeringen beslutade den 7 december 2000 direktiv för en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av Allmänna arvsfondens och Arvsfondsdelegationens rättsliga ställning m.m. (dir. 2000:91). Betänkandet Allmänna arvsfonden och Arvsfondsdelegationen (SOU 2002:19) överlämnades till regeringen den 15 februari 2002.

Betänkandet har remissbehandlats. En proposition planeras överlämnas till riksdagen under våren 2003.

Fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Arvsfondsdelegationen eller annan myndighet beslutar om fördelningen av stöd ur Allmänna arvsfonden enligt 8 § lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden (arvsfondslagen).

I förordningen (1994:952) om Allmänna arvsfonden regleras Arvsfondsdelegationens arbetsuppgifter. Delegationen skall fördela stöd ur fonden, följa upp projekt som beviljats stöd samt informera allmänheten om fondens ändamål och användningsområde. Delegationen skall överlämna till regeringen att avgöra ärenden som är av principiell betydelse eller annars är av större vikt eller när delegationen anser att stöd bör lämnas med mer än 300 000 kr. Regeringen kan dock i fråga om fördelning av stöd för ett särskilt ändamål bestämma att Arvsfondsdelegationen får besluta om stöd överstigande 300 000 kr.

Totalt har under 2002 ca 261 miljoner kronor fördelats till projekt efter ansökan till Arvsfondsdelegationen. Av dessa medel har ca 206 miljoner kronor fördelats genom löpande handläggning av organisationernas egna initiativ under året, och resterande medel, ca 55 miljoner kronor, har fördelats inom ramen för de särskilda satsningar som Arvsfondsdelegationen ansvarat för.

Ungdomsstyrelsen hade under 2002 regeringens uppdrag att fördela stöd ur Allmänna arvsfonden inom ramen för sex särskilda satsningar. Under året har drygt 31 miljoner kronor fördelats till projekt ur dessa satsningar.

Under året har regeringen även fattat beslut om att avsätta medel för särskilda satsningar. Vissa av dessa särskilda satsningar är pågående och andra nya, där medel ännu inte börjat fördelas.

Sammanlagt 99 projekt med syfte att utveckla och förnya verksamhet till förmån för *barn under 12 år* har beviljats stöd med ca 56 miljoner kronor. Cirka 21 miljoner kronor har fördelats till verksamhet till förmån för *ungdomar 12–25 år* genom sammanlagt 60 beslut. När det gäller verksamhet till förmån för *personer med funktionshinder* har 135 projekt beviljats stöd med sammanlagt drygt 129 miljoner kronor.

I skrivelsen redovisas också särskilda satsningar, dvs. de medel regeringen avsätter ur Allmänna arvsfonden för särskilda ändamål under en viss tidsperiod. Regeringen har således under tre år avsatt sammanlagt 60 miljoner kronor för utveckling och förnyelse av idrottsverksamhet, främst på lokal nivå, för fondens alla målgrupper. Vad beträffar satsningar till förmån för *barn under 12 år* respektive *personer med funktionshinder* redovisas att regeringen i november 2000 beslutat om en treårig satsning mot rasism, främlingsfientlighet, homofobi och diskriminering riktad till barn samt personer av utländsk härkomst med funktionshinder. När det gäller satsningar till förmån för *ungdomar 12–25 år* har medel avsatts bl.a. till ungas arbete med konsumentfrågor, stöd för att stärka flickors villkor, utveckling av ungdomars möjlighet till organisering och ungdomars arbete med generationsövergripande frågor.

Kommande inriktning för stöd ur Allmänna arvsfonden

I skrivelsen anförts att det stöd som ges ur Allmänna arvsfonden generellt sett bör medverka till att stärka och utveckla välfärd, livskvalitet, delaktighet, jämlikhet och jämställdhet samt såväl social som etnisk och kulturell integration för fondens målgrupper för att därmed stärka deras ställning i samhället. Det arbete som utförs av ideella organisationer och andra frivilliga samman slutningar är viktigt för att utveckla verksamhet på de berörda målgruppernas egna villkor. Ett sådant arbete kan också vara ett komplement till vad det allmänna erbjuder, inte minst för de människor som av olika skäl inte vill vända sig till myndigheter.

Det kan också uttryckas så att de medel som fördelas ur Allmänna arvsfonden är barn-, ungdoms- och handikapporganisationernas medel för att utveckla och pröva nya idéer som skall vara till nytta för nämnda organisationers målgrupper. I detta ligger att målgruppernas upplevelse och erfarenheter av vad som är utvecklande och nyskapande har stor betydelse.

Såvitt gäller verksamhet till förmån för *barn under 12 år* uppmärksammar regeringen bl.a. förebyggande av psykisk och fysisk ohälsa hos flickor och pojkar, förbättrat mottagande av ensamkommande flyktingbarn, stöd till riskgrupper och individer med riskbeteende vad avser alkohol och narkotika, utvecklingsarbete beträffande barn med neuropsykiatriska problem som tal-

och skrivsvårigheter, ADHD, DAMP m.m. samt utvecklingsarbete för barn till missbrukare, barn till psykiskt sjuka, barn med utvecklingsstörda föräldrar samt barn med funktionshindrade föräldrar. Vidare anges bl.a. att bland de grupper som behöver uppmärksammas återfinns barn i familjer med långvarigt socialbidragsberoende eller som lever i ekonomisk utsatthet på annat sätt. Regeringen anför vidare att det är angeläget att utveckla modeller för att hjälpa och stötta barn som indirekt eller direkt har utsatts för brott samt att utveckla metoder och modeller som tar sikte på att förebygga att flickor i Sverige könsstympas.

När det gäller *ungdomar 12–25 år* anför regeringen bl.a. att projekt som syftar till att finna nya metoder att öka ungdomars tillträde till arbetsmarknaden bör prioriteras. Regeringen vill också fortsätta att uppmärksamma ungdomars skapandekraft och utrymme för ung amatörkultur, brottsförebyggande arbete för ungdomar och möjligheterna för ideella organisationer att medverka i ett förbättrat mottagande av flyktingungdomar.

Regeringen anför i fråga om *funktionshindrade* bl.a. att insatserna behöver samordnas för den som på grund av sitt funktionshinder har långvariga och sammansatta behov av vård, omsorg, stöd och service. Individuella planer, som tar upp beslutade och planerade insatser, ger både de enskilda personerna, deras familjer och huvudmännen en överblick som kan främja samordning och samverkan och bidra till att insatserna effektiviseras. Vidare anför regeringen att personer med funktionshinder som är beroende av stöd och service från andra personer, anställda eller närstående, kan utsättas för både fysiskt och psykiskt våld. Det behövs försöksverksamhet där handikapporganisationerna och andra ideella organisationer tillsammans med kommun och landsting kan finna former för att uppmärksamma och förhindra våld mot barn, kvinnor och män med funktionshinder.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att skrivelsen, som inte föranlett någon motion, inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2002/03:125 Redovisning av fördelningen av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2002.